

Ojczyznę jest również pamięć ludzka...

Historia szkolnictwa leśnego w Polsce i w Białowieży w latach 1945 - 1951

Anna Kulbacka
Technikum Leśne w Białowieży
21.11.2017 r.

- **1 VIII 1944 r.** reaktywowano **Dyrekcję Naczelną Lasów Państwowych** na podstawie dekretu z 1936 r.

Rozpoczęła działalność **od listopada 1944 r. w Lublinie**, a **od połowy lutego 1945 r.** miała siedzibę **w Łodzi**.

- DNLP funkcjonowała do **29 VI 1945 r.**, do powołania **Ministerstwa Leśnictwa** w ramach Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej.

Pierwszy **Minister Leśnictwa - Stanisław Tkaczow**.

- Kraj podzielono na 16 dyrekcji lasów państwowych.

Według stanu na 1 I 1948 r. w 16 dyrekcjach było 917 nadleśnictw i 3 parki narodowe. Resort pracował na podstawie **przepisów przedwojennych**.

- Nowe zasady zarządzania lasami państwowymi określiła **ustawa z 20.12.1949 r. o państwowym gospodarstwie leśnym**.

- W okresie II wojny światowej leśnictwo poniosło ogromne straty: w zasobach leśnych, infrastrukturze, a przede wszystkim straty osobowe.
- **Zginęło 25% leśniczych i gajowych i 33% kadr kierowniczych: technicznych i inżynierjno – technicznych.**
- Brak kadry dodatkowo spowodowany był **upaństwowieniem lasów prywatnych o pow. ponad 25 ha** na mocy dekretu PKWN z 12 XII 1944 r. oraz koniecznością **zagospodarowania wielkich obszarów leśnych na Ziemiach Odzyskanych.**
- Przegląd stanu zatrudnienia w leśnictwie w 1946 r. wykazał, że co najmniej **połowa stanowisk terenowych, głównie na Ziemiach Odzyskanych, nie była obsadzona. Odpowiedniego wykształcenia nie miało 75% gajowych, 40% leśniczych i 50% pracowników biurowych.**
- Brak kadry to również zagrożenie życia i niemożliwość poradzenia sobie z dewastacją mienia i grabieżami.

W sprawozdaniu dyrekcji białostockiej za rok 1945 do Ministerstwa Leśnictwa dyrektor Zygmunt Łukaszewicz zaznaczył:

*[...] Dziesiątki sprawozdań, wśród których znajdowały się odpisy raportów leśników terenowych, pisane niejednokrotnie krwią, obrazują stan bezpieczeństwa na terenie tutejszej DLP. **Padają jedyni obrońcy lasu, bezbronni leśnicy. Wielu – ciężko pobitych leczy rany. Słabsi opuszczają placówki. Szereg nadleśnictw zdemolowano, ograbiono, wielu leśników pod terrorem przepędzono. Z wielkim trudem pozyskane drewno, zostaje, po prostu – spod piły, rozgrabione. Pomocy z gmin i posterunków Milicji Obywatelskiej nie można otrzymać, gdyż większość ich nie istnieje. [...]***

*Stan personelu przedstawia się pod względem fachowym katastrofalnie. **Zaledwie 24 na 45 nadleśnictw jest obsadzonych przez ludzi jako tako przygotowanych (z wyższym wykształceniem leśnym 7).***

Ustawicznie powtarzają się wypadki demolowania urzędów nadleśnictw, niszczenie akt, napady rabunkowe na kasy nadleśnictw, utrzymywanie personelu leśnego pod terrorem zemsty, zabójstwa i pobicia, fałszywych donosów. Dezorganizuje to tok pracy, personel bądź to ucieka z terenu, bądź żąda przeniesienia. [...]

● Braki w obsadzie stanowisk w lasach państwowych były również spowodowane **licznymi aresztowaniami** pracowników lasów przez przedstawicieli nowej władzy komunistycznej: **wojska i funkcjonariuszy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.**

● Potwierdzają to sprawozdania składane przez dyrektorów DLP i raporty leśniczych z całego kraju (w Archiwum Akt Nowych w Warszawie).

● W piśmie z **25 X 1944 r. dyrektor Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych** zwraca się do Kierownika Resortu Bezpieczeństwa Publicznego z prośbą o szybkie **rozpatrzenie spraw aresztowanych leśników:**

*[...] Zdarzają się wypadki, że władze bezpieczeństwa aresztują leśników, zatrudnionych w administracji lasów państwowych lub też nie stanowiących własności Państwa. W ostatnich czasach zostało aresztowanych **18 leśników, wg załączonej listy.** Wśród aresztowanych znajdują się leśnicy, którzy pełnią obowiązki **nadleśniczych lub leśniczych.** Zabieranie tych ludzi wprowadza dezorganizację w administracji lasów, szczególnie w obecnej dobie, gdy już w pełni jest okres eksploatacyjny. [...]*

Dyrekcja Lasów Państwowych
Okręgu Białostockiego
w Białymstoku.

Zn. O, Insp. 667

Białystok, dnia 26.6.1945 r.

Do

Obywatela Wojewody

w BIAŁYMSTOKU.-

W. Zimny
4.7.45

Dyrekcja powiadamia, że w dniu 23. czerwca 1945 r. został aresztowany cały personel Nadleśnictwa Narewka (Inspekcji Hajnowskiej), a w szczególności:

- 1/ Olszewski Stanisław, leśniczy, zastępca nadleśniczego,
- 2/ Marcinkowski Stanisław, sekretarz Nadleśnictwa,
- 3/ Siedzik Danuta, pomoc. rach.
- 4/ Kadyszewski Władysław, podleśniczy,
- 5/ Starzyński Adolf, gajowy,
- 6/ Banczerwicz Bronisław, gajowy,
- 7/ Kulesza Stanisław, "
- 8/ Bojarski Antoni woźny,

Dyrekcja prosi Ob. Wojewodę o spowodowanie szybkiego przeprowadzenia śledztwa i zwolnienie niewinnych, gdyż wobec coraz częstszych wypadków aresztowań, zostaje całkowicie zdeorganizowany aparat administracyjny, i inieвозмоżliwia prowadzenie jakichkolwiek prac związanych z wykonywaniem najpilniejszych dostaw drzewnych.-

Do wiadomości Dyrekcji
Nacz. L.P. - Łódź.

Dyr. Nacz. Lasów Państw.
Wp. - 2, VII. 45
Znak sprawy Insp. 014
Ilość załączników

7.7.45

Dyrektor

adw.
po miejscu do wiadomości
st. a. a. Zuz
M)
Sub. prof. ...

znak Pr.072/1

S p r a w o z d a n i e

z bezpieczeństwa i przestępczości oraz
z działalności Biura Prawnego D.L.P.
za miesiąc październik 1947 r.

Z meldunków, które wpłynęły w miesiącu październiku 1947 r. wynika,
że :

defraudacji drewna przez : wykrytych sprawców zanotowano 3 wypadki /in-
nych meldunków z terenu nie nadeszła), dewastacji masowej przez ludność
cywilną - 1 wypadek; defraudacji przez wojsko sowieckie - 1 wypadek;
kradzieży szyn kolejkowych - 5 wypadk., rabunku kasy na sumę 600 zł. - 1 wy-
padek; pobicia funkcjonariuszów a.l.p. przez defraudantów - 2 wypadki;
obrabowania 1-czego i 2-ch gajowych z mundurów - 1 wyp.

Zabity został Józef Michalski - gajowy N-ctwa Łomża - sprawcy ujęci.

Aresztowani przez U.B.:

- 1) Konstanty Komarewski - gajowy N-ctwa Białowieża
- 2) Stanisław Koleśnik - gajowy N-ctwa Kumiażka,
- 3) Antonowicz Józef - gajowy N-ctwa Waliły.

Przedstawiciel Dyrekcji (Kierownik Biura Prawnego względnie Konsulent
D.L.P.) występował:
w Sądzie Grodzkim w Białymstoku w 1 sprawie
w Sądzie Okręgowym w Białymstoku w 25 sprawach.

Ponadto Kierownik Biura Prawnego miał 8 godzin wykładów na kursie
prze szkoleniowym dla sekretarzy N-ctw, oraz protokółował 2 dni na Zjeź-
dzie Nadleśniczych i Kierowników Zakładów Przemysłowych oraz 1 dzień
na konferencji Dyrekcyjnej /Kierowników Biur i Oddziałów)

Spraw procesowych cywilnych wpłynęło 4 - wszystkie

Spraw podatkowych

- W tej sytuacji **najpilniejszym problemem gospodarki leśnej** było wykształcenie niższego personelu: gajowych, podleśniczych, a także leśniczych i nadleśniczych.
- Brak było wszystkiego: nauczycieli, bazy, podręczników, pomocy dydaktycznych.
- Do wykonania zadania powołano w Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych **Oddział Szkolnictwa Leśnego**. Kierownikiem został wybitny fachowiec szkolnictwa leśnego, profesor **inż. Jan Kloska**.
- Oddział Szkolnictwa Leśnego został później przekształcony na **Wydział Oświaty Zawodowej**, przemianowany następnie na **Wydział Szkolenia** i przeniesiony do **Departamentu Organizacji i Kadr Ministerstwa Leśnictwa**.

- Fragment pisma Ministra Leśnictwa Bolesława Podedwornego z 30 IX 1946 r. w sprawie szkoleń na stanowiska leśniczych:

[...] W związku z koniecznością bezzwłocznego obsadzenia leśnictw, polecam przygotować odpowiednią ilość kandydatów na stanowiska leśniczych. Kandydatami będą przede wszystkim gajowi z większą praktyką. Mogą być również brani pod uwagę inni pracownicy leśni, np. starsi praktykanci. [...]

- Postanowiono przyjąć tymczasowe rozwiązanie: organizowanie **pięciomiesięcznych kursów dla leśniczych** .
- Zaczęły powstawać **leśne ośrodki szkoleniowe**, organizowane i nadzorowane przez dyrekcje okręgowe Lasów Państwowych.
- Lokalizowano je przeważnie w przedwojennych szkołach leśnych lub obiektach poniemieckich (np. pałacach).

- **W latach 1940-tych** szkolenie zawodowe cechowała dwutorowość: **leśne ośrodki szkoleniowe dla dorosłych i gimnazja leśne dla młodzieży.**
- **Nauka w gimnazjum trwała 3 lata.** Warunkiem przyjęcia było ukończenie **szkoły powszechnej 6- lub 7-klasowej** i wiek do **20 lat.**
- Oprócz egzaminu wstępnego kandydaci byli skierowani na badania lekarskie w celu stwierdzenia przydatności do zawodu leśnika.
- Pierwszeństwo przyjęcia mieli synowie chłopów, robotników leśnych i innych pracowników leśnych.
- Przy równych kwalifikacjach decydowało posiadanie praktyki w lasach bądź zakładach przemysłowych.
- Nauka w gimnazjach była bezpłatna. Przy każdym gimnazjum istniał **internat.** Część kosztów utrzymania pokrywali uczniowie.
- Uczniowie w trudnych warunkach materialnych, którzy zobowiązali się do pracy w Lasach Państwowych **bezpośrednio po ukończeniu szkoły przez co najmniej 5 lat, korzystali z 50% ulg w opłatach.**

1945

Kursy dla leśniczych (5 miesięcy):

1. Wierzchowiska (DLP Lublin) od 25 kwietnia
2. Margonin (DLP Poznań) od 2 maja
3. Drewnica (DLP Siedlce) od 28 maja

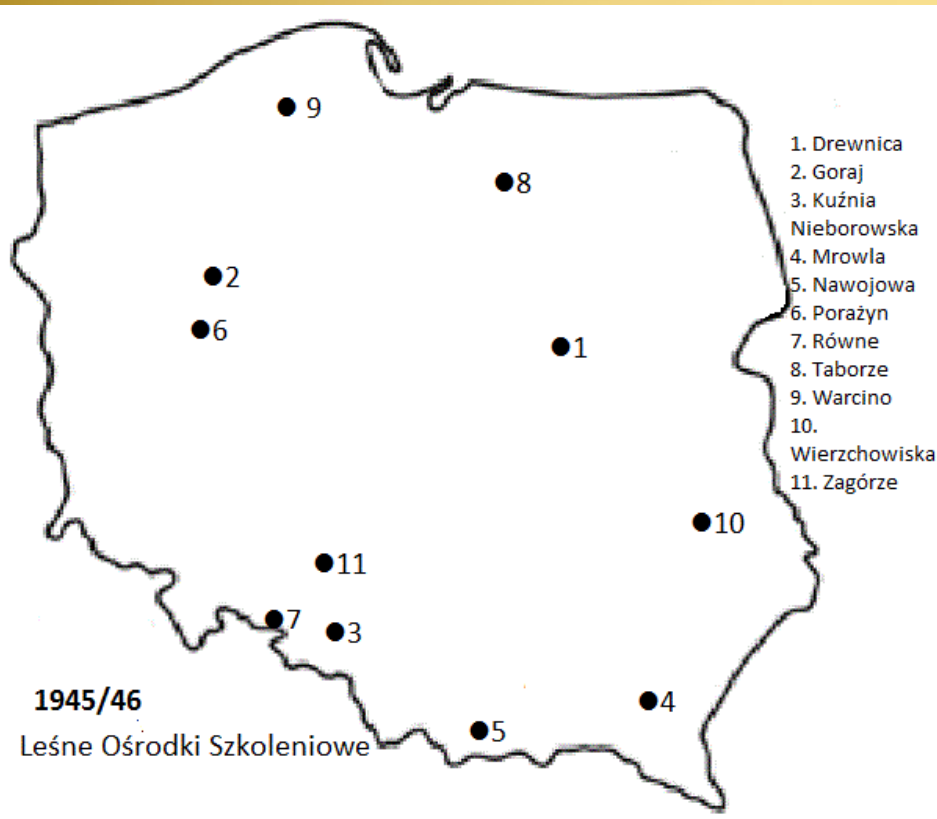
Kursy dla gajowych (3 miesiące)

1. Świerklaniec (DLP Bytom) od 6 czerwca
2. Zagnańsk (DLP Radom) od 18 czerwca
3. Bedoń (DLP Łódź) od 23 czerwca

1945/1946

Leśne Ośrodki Szkoleniowe – dla dorosłych

Gimnazja Leśne – dla młodzieży

Ryszard Kubinkiewicz,
leśniczy Leśnictwa
Białowieża był
uczestnikiem
szkolenia:

*Kursy odbywały się
w budynku dawnej
stajni carskiej w Parku
Pałacowym.*

*Zachowało się u mnie
zdjęcie kursantów,
wykonane w maju
1946 r. na schodach
przedwojennego
kasyna PWL.*

*Pamiętam, że na
pierwszym kursie
wykładał znany sprzed
wojny naukowiec
i dyrektor Parku
dr Jan Jerzy Karpiński.*

Maj – lipiec 1946 r.

Kurs przeznaczony dla podleśniczych kierowanych na Ziemię Odzyskane.

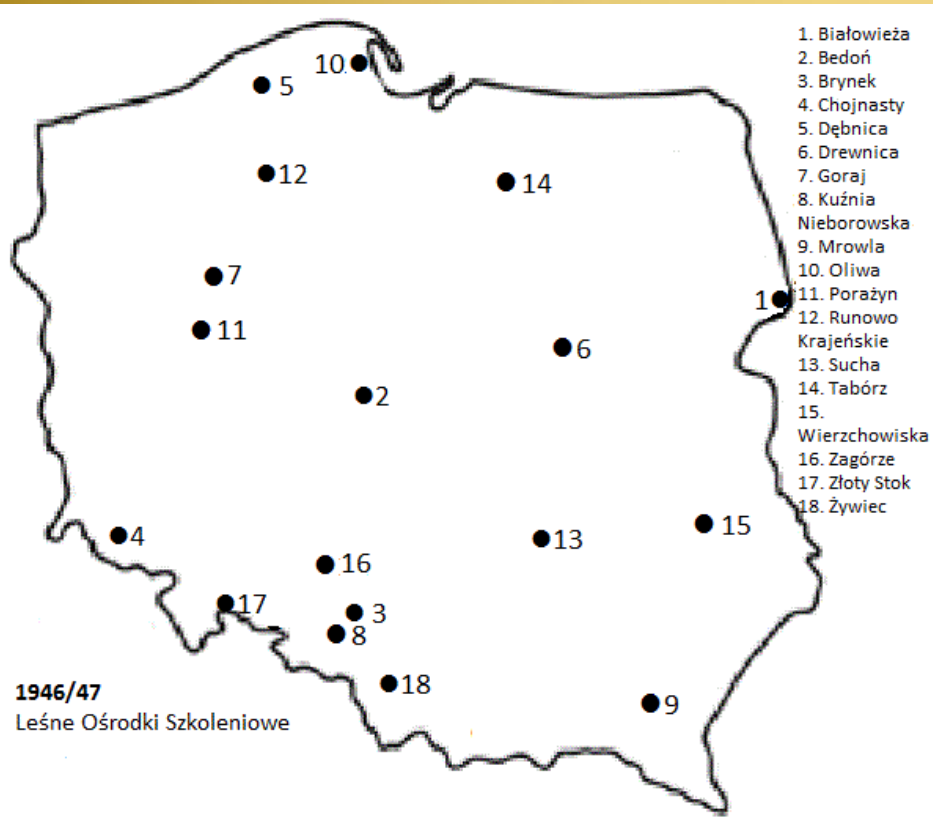
Kurs 6 lipca 1946 r. ukończyło **21 osób DLP Okręgu Białostockiego**. Na wręczeniu świadectw był obecny przedstawiciel Ministerstwa Leśnictwa inż. Czesław Meresiński.

Od marca do sierpnia 1946 r. na **9** dwumiesięcznych kursach **przeszkolono 296 osób**. Odbyły się one w: Białowieży, Bytomiu, Drewnicy, Mrowli, Nadleśnictwie Szydłowiec, Sopocie, Toruniu, Wierzchowiskach, Zagórze.

1946/1947

Leśne Ośrodki Szkoleniowe – dla dorosłych

Gimnazja – dla młodzieży

**Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Białowieży
– 2 kursy dla leśniczych**

**Nowe szkoły:
Głogów, Żywiec**

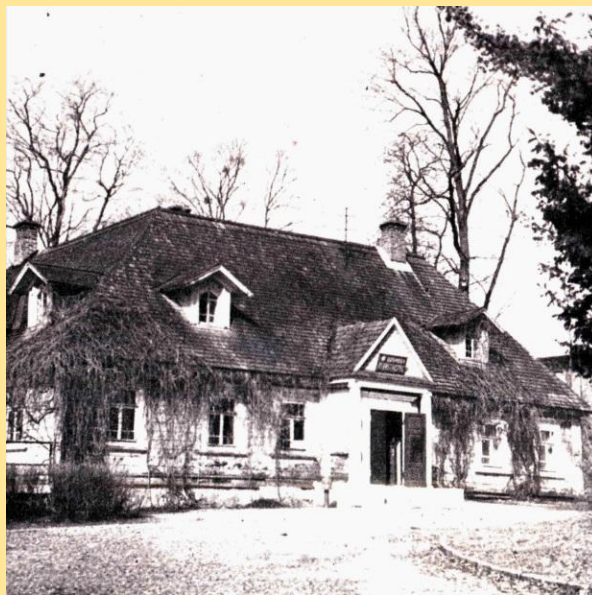

Ruiny Pałacu Carskiego
W latach 1929-1936 mieściła się tutaj
Państwowa Szkoła dla Leśniczych w Białowieży

Budynek dawnej stajni carskiej
W okresie międzywojennym schronisko turystyczne
Miejsce odbywania się I i II kursu dla leśniczych

Najstarszy budynek w Białowieży.
Podczas kursów – gospoda „Turystyczna”
– miejsce uroczystego zakończenia kursu
dla leśniczych i robienia pamiątkowych
zdjęć grupowych

Pierwszy kurs dla leśniczych w Białowieży: X 1946 – II 1947

Pierwsza wzmianka o ośrodku szkoleniowym DLP Okręgu Białostockiego w Białowieży umieszczona została w **Sprawozdaniu Departamentu Organizacji i Kadr za październik 1946 r.**

Wśród istniejących 13 ośrodków wymieniono Białowieżę z informacją:
Rozpoczęto 4 kursy dla leśniczych: w Białowieży, Wierzchowiskach, Zagórze i Chojnastach.

W sprawozdaniu za luty 1947 r.:

Zakończono 4 kursy na leśniczych w L.O.S.: w Białowieży – 37 absolwentów, Zagórze – 41, Mrowli – 36, Taborzu – 35.

Nie posiadam ani jednego zdjęcia z tego kursu. Nie poznałam osoby, która ten kurs ukończyła.

Kto był kierownikiem I kursu dla leśniczych?

Kto wykładał?

Kto ukończył kurs?

Drugi kurs dla leśniczych w Białowieży:

17 III 1947 – 5 VII 1947

Kierownik: Ryszard Piramidowicz

Liczba absolwentów: 43

Wykładowcy:

Mikołaj Bohdanowicz (nadleśniczy Nadl. Starzyna),

Włodzimierz Kozłowicz (nadleśniczy Nadl. Hajnówka),

Stanisław Szerszenowicz

Ryszard Żywno

Od lewej: Mikołaj Bohdanowicz,
absolwent Chorosz,
Włodzimierz Kozłowicz

**Przemarsz do kościoła uczestników II kursu dla
leśniczych – kwiecień 1947 r.
Grupę prowadzi kursant Z. Milewski**

**Uczestnicy II kursu dla leśniczych na zajęciach
w Nadleśnictwie Białowieża – kwiecień 1947 r.**

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO LEŚNICTWA

D.L.P. Okręgu *Białostockiego*

w *Białymstoku*

Nr. *76*

Lok. *16 /43*

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA KURSU DLA LEŚNICZYCH

Ob. *WASILEWSKI TADEUSZ*

urodzony dnia *11 sierpnia* 19*07* r. w *wieś Sucho Rzekca*

powiatu *AUGUSTÓW* odbył w Ośrodku Szkoleniowym

w *Białowieży* (Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu

Białostockiego) w czasie od dnia *17 marca* 19*47* r.

do dnia *5 lipca* 19*47* r.

4-ro miesięczny kurs dla leśniczych

i ukończył go z postępow *dostatecznym.*

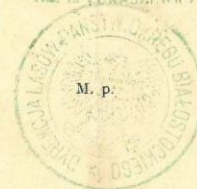
Białowieża, dnia *5-go lipca* 19*47* r.

Przewodzący
Komisji Egzaminacyjnej

Kierownik
Ośrodka Szkoleniowego

INSPEKTOR
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Członkowie
Komisji Egzaminacyjnej

Nadlesnictwo Państwowe
Serwy
Znak:..PO: Os. 739/5/47

DO

Ob. p.o. Lesniczego Wasilewskiego Tadeusza

w Sucho Rzekce

Deleguje Ob. Wasilewskiego Tadeusza na kurs dla Leśniczych
w Białowieży.-

Przebieg do 16.3.47
[Signature]

Rybaki 1947 r.

Rybaki 1947 r.

**Pieśń śpiewana przez słuchaczy II kursu dla leśniczych w Białowieży
(zapamiętana przez Janinę Grochowską)**

Dla ciebie walczym kochany lesie,
Dla ciebie życia niesiemy los,
Dla ciebie każdy z nas serce niesie.
Na twój ofiarny, przepiękny stos.

I choć padają dziesiątki ludzi,
By cię ocalić, o lesie nasz,
To w naszym sercu trwogi nie wzbudzi,
Ty w nas najlepszych obrońców masz.

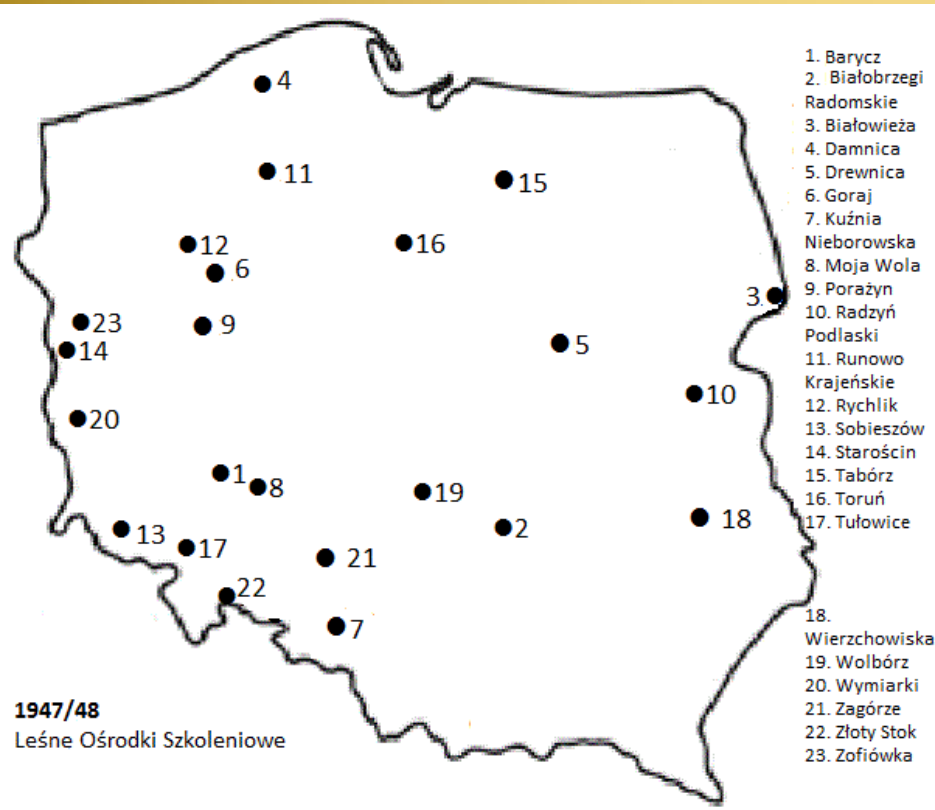
Więc nam zaufaj władco potężny,
Tych ziem piastowskich ty strzeż jak mur,
A my ci żywot poniesiem mężny,
A ty odpowiesz echem: „Darz Bór!”

1947/1948

Leśne Ośrodki Szkoleniowe – dla dorosłych

Gimnazja – dla młodzieży

**Leśny Ośrodek Szkoleniowy
w Białowieży
– 2 kursy dla leśniczych**

Nowe szkoły:
Warcino, Wejherowo

Trzeci kurs dla leśniczych w Białowieży: 20 VII 1947 – 3 XII 1947

Liczba absolwentów: około 40

Kierownik kursu: Ryszard Żywno

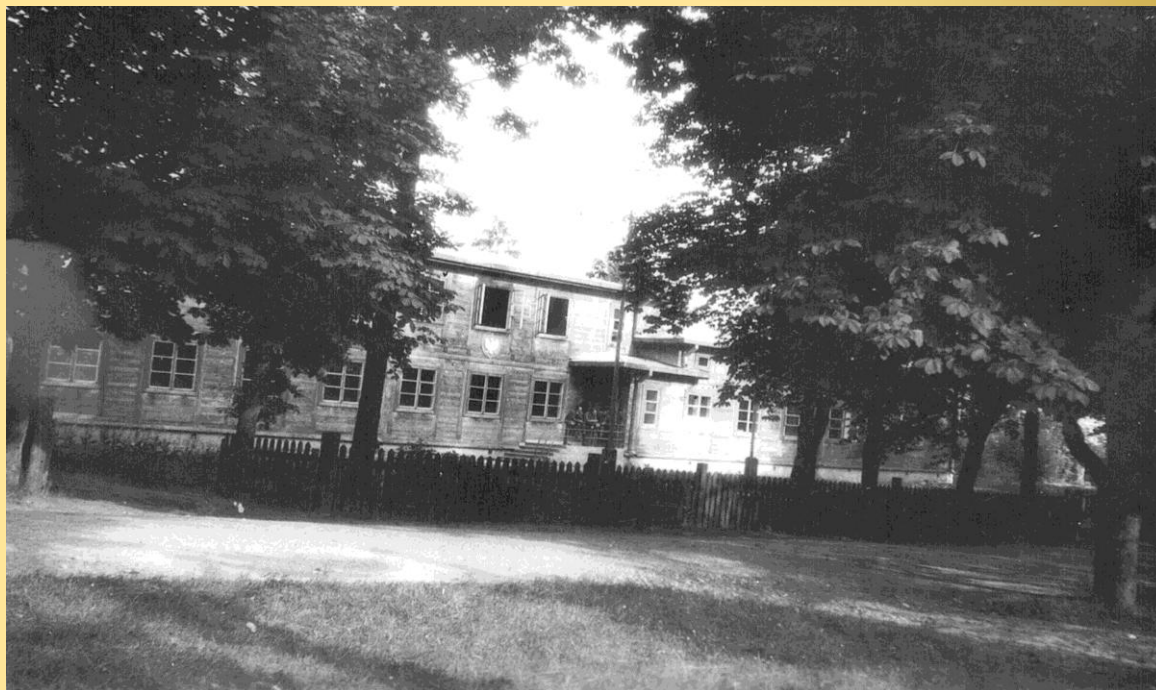
Wykładowcy:

Mikołaj Bohdanowicz (nadleśniczy Nadl. Starzyna),

Włodzimierz Kozłowicz (nadleśniczy Nadl. Hajnówka),

Tadeusz Gedroyć

Stanisław Szerszenowicz

Budynek przedwojennej bursy szkolnej dla dzieci leśników

Od 1 IX 1944 r. mieściła się Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1

Od 1947 r. - szkolnictwo leśne

Uczestnicy i kadra III kursu dla leśniczych – 28 X 1947 r.

Drugi rząd od dołu, pracownicy: drugi od lewej i kolejno:

Stanisław Szerszenowicz, Mikołaj Bohdanowicz, Waław Kozłowicz, Ryszard Żywno i Tadeusz Gedroyć
(czwarty od prawej)

Czwarty kurs dla leśniczych w Białowieży: 10 XII 1947 – 20 V 1947

Kierownik kursu: Stefan Ryczanowski

Liczba absolwentów: 36

Przewodniczący
Komisji Egzaminacyjnej

Dyrektor

Kierownik
Ośrodka Szkoleniowego

Stefan Ryczanowski

inż. Z. ŁUKASZEWICZ

Członkowie
Komisji Egzaminacyjnej

Kasimierz

Motowicz

Andrzej

Motowicz

Włodzisław
Włodzisław
Włodzisław

Włodzisław *Włodzisław*

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO LEŚNICTWA

D.L.P. Okręgu Białostockiego
w Białymstoku

Nr. 24/36.

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA KURSU DLA LEŚNICZYCH

Ob. Granacki Antoni

urodzony dnia 27 listopada 1923 r. w. Białymstoku

powiatu Białowieży odbył w Ośrodku Szkoleniowym

w Białowieży (Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu

Białostockiego) w czasie od dnia 10 grudnia 1947 r.

do dnia 20 maja 1948 r.

5-cio miesięczny kurs dla leśniczych

i ukończył go z postępowaniem dostatecznym.

Białowieża, dnia 20 maja 1948 r.

Przewodniczący
Komisji Egzaminacyjnej

Dyrektor

Kierownik
Ośrodka Szkoleniowego

Członkowie
Komisji Egzaminacyjnej

Inż. Z. ŁUKASZEWICZ

NADLEŚNICTWO PAŃSTWOWE

Ż E D N I A

Znak: 04/1

DELEGACJA SŁUŻBOWA

Odpis

Nadleśnictwo deleguje Ob. KOROLCZUKA BRONISŁAWA
gajowego Leśnictwa Sokole na IV-ty turnus kursu dla leśniczych
w Białowieży.

Wobec powyższego zgłosi się Obywatel w dniu 17 grudnia 1947 r.
w Ośrodku Szkoleniowym w Białowieży i zamelduje się u wychowawcy.

Zabrać ze sobą należy przybory użytku osobistego, dwie zmia-
ny bielizny osobistej i pościelowej, przybory do jedzenia i tp.

Należy również wymeldować się w gminie, zabrać ze sobą bieżące
karty żywnościowe i świadectwo lekarskie o stanie zdrowia.

Białystok, dnia 13 grudnia 1947 r.

po Nadleśniczy

Uczestnicy IV turnusu kursu dla leśniczych – luty 1948 r.
Antoni Granacki – słuchacz (dolny rząd 1 z prawej),
Ryszard Piramidowicz – wykładowca (drugi rząd, 6 z prawej)

si. kłosa planarzystości i wyliczającej tylni²¹⁻
 lub więcej strzałek refleksja.
 Obliczenie krzywizny w procentach według
 formuły jak niżej

$$V = \frac{a \cdot 100}{b}$$

V = % krzywizny
 i = długości
 a = odehyłami (najmniejsza)

3) Struktura włókien struktura włókien jest to nie norma
 lny układ włókien drewna, przebiegających
 równoległo do osi drewna. Ligninowa, celulozowa
 struktura włókien, jest spiralny przebieg spiralny
 łony. W drewnie chlorowazym struktura włókien
 rozmieszona w kierunku na przebiegu radialnym
 (prknie) umiarkowanych. Stopień struktury włókien

Wzgl. Piramidoma

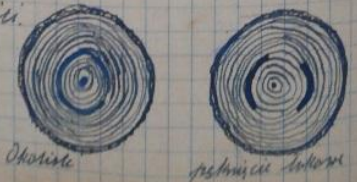
Administracja

Lisiny Orodok Sokołowski
 w Białymostku
 Granacki Antoni

obrotu jak i wysokości drzewa. Pielęgnacja poro-
 minione bardzo często bywają na całej wy-
 sokości drzewa, przy czym w jednym i tym sa-
 mym drzewie może być kilka pełniejszych promie-
 niowych najmniej pracujących

6) Pielęgnacja okaliska i tępów występują jako
 szkodliwy rozdrabnianie staj roczne, pielęgnacja
 tego rodzaju objawiają całą staj roczną
 (pielęgnacja okaliska) albo tu tylko jego część
 (pielęgnacja tępów). Pielęgnacja okaliska i pe-
 lęgnacja tępów powstają najczęściej w dolnej
 części strąty i mają niewielki zasięg w kierunku
 wznoszenia.

Granacki Antoni.

UŻYTKOWANIE LASU

Lisiny Orodok Sokołowski
 w Białymostku
 Białymostek 21-1948

Zeszyty Antoniego Granackiego z IV kursu dla leśniczych

Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Białowieży 1946 – 1948

Podsumowanie

Absolwenci:

Kurs dla podleśniczych kierowanych na Ziemię Odzyskane – 21 osób

Kursy dla leśniczych

1 kurs: X 1946 – II 1947 – 37 osób

2 kurs: 17 III 1947 – 5 VII 1947 – 43 osoby

3 kurs: 20 VII 1947 – 3 XII 1947 – około 40 osób

4 kurs: 10 XII 1947 – 20 V 1948 – 36 osób

Razem około: **177 osób**

- kursy trwały do 5 miesięcy
- delegowani przez nadleśnictwa: bezpłatne, zwracano za przejazdy, pensja była wypłacana
- zakwaterowanie w ośrodku, poddani rygorowi wojskowemu: apele, dyżury, kontrola porządków, przepustki, marsze czwórkami ze śpiewem
- wspólna modlitwa, udział w mszach św.
- uroczyste wręczanie świadectw

Rok szkolny 1948/49 – przekształcenie gimnazjów w licea

- We wrześniu 1948 r. Minister Leśnictwa B. Podedworny zarządził **przekształcenie gimnazjów na licea I stopnia** na podbudowie 7 klas szkoły podstawowej i z 3–letnim okresem nauczania.

Równocześnie przekształcono **gimnazjum leśne w liceum leśne II stopnia na podbudowie programowej liceum leśnego I stopnia** i z 2–letnim okresem nauczania.

- Rozpoczęto wprowadzanie **socjalistycznych zasad kształcenia i wychowania młodego pokolenia.**

- W „Kalendarzu Leśnym Informacyjnym na rok 1949” czytamy:

*[...] Nowe programy szkolne wyeliminowały wszystkie momenty **kapitalistyczno–faszystowskie**, a wprowadziły treść **demokratyczno–socjalistyczną**.*

[...] Obecnie uczeń szkoły leśnej to przeważnie syn robotnika, najczęściej leśnego, syn chłopca – ludzi, którzy mieli utrudniony dostęp do oświaty, nauki i kultury. Dla ludzi tych nie obcą będzie samotna placówka wysunięta na krańcu wsi lub lasu. Nie będą oni dążyć do dziesiątek hektarów deputatów, krów, koni i trzody chlewnej – lecz oddadzą się zawodowi swemu bez reszty. [...]

1948/1949 – zmiana w zakresie szkolenia dorosłych

- Ministerstwo Leśnictwa rozpoczęło akcję doszkalania robotników leśnych.
- Uważano, że oprócz wiadomości fachowych potrzebna jest nowa wiedza ogólnospołeczna i polityczna.
- Do przeprowadzenia tych zadań przystąpiono w 1948 r. przez stworzenie stałych **Ośrodków Szkolenia Robotników Leśnych**, gdzie po kilkutygodniowych kursach robotnik otrzymywał odpowiednie kwalifikacje.

Rzeczpospolita Polska
MINISTER LEŚNICTWA
Dz. spr. II/Org.003/117
Stworzenie Ośrodka Szkol.
Robotników Leśnych.

Warszawa, dnia 15 października 1948 r.

Dyrekcja Lasów Państwowych
Okręgu

Białostockiego
Gdańskiego i
Śląskiego

BIURO WOJSKOWE

WPLYNEŁO

19. X 1948 r.

Znak 161/121 zal.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych /Dz.U.R.P.Nr.119, poz.1079/ w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. /Dz.U.R.P.Nr.86, poz.661/

z a r z ą d z a m

- 1/ przekształcenie jednostki organizacyjnej szczególnej, utworzonej zarządzeniem z dnia 27 maja 1947 r. Zn. II/Org.002/27 pod nazwą Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Białowieży /Dyr.L.P.Okr.Białostockiego/ na :
"Ośrodek Szkolenia Robotników Leśnych" w Białowieży;
- 2/ utworzenie jednostek organizacyjnych szczególnych, pod nazwą "Ośrodek Szkolenia Robotników Leśnych":
a/ w Sztuttowie w pow.gdańskim /D.L.P.Okr.Gdańskiego/
b/ w Tułowicach w pow.niemodlińskim /D.L.P. Okr. Śląskiego/.

/-/ Podęzworny

M I N I S T E R

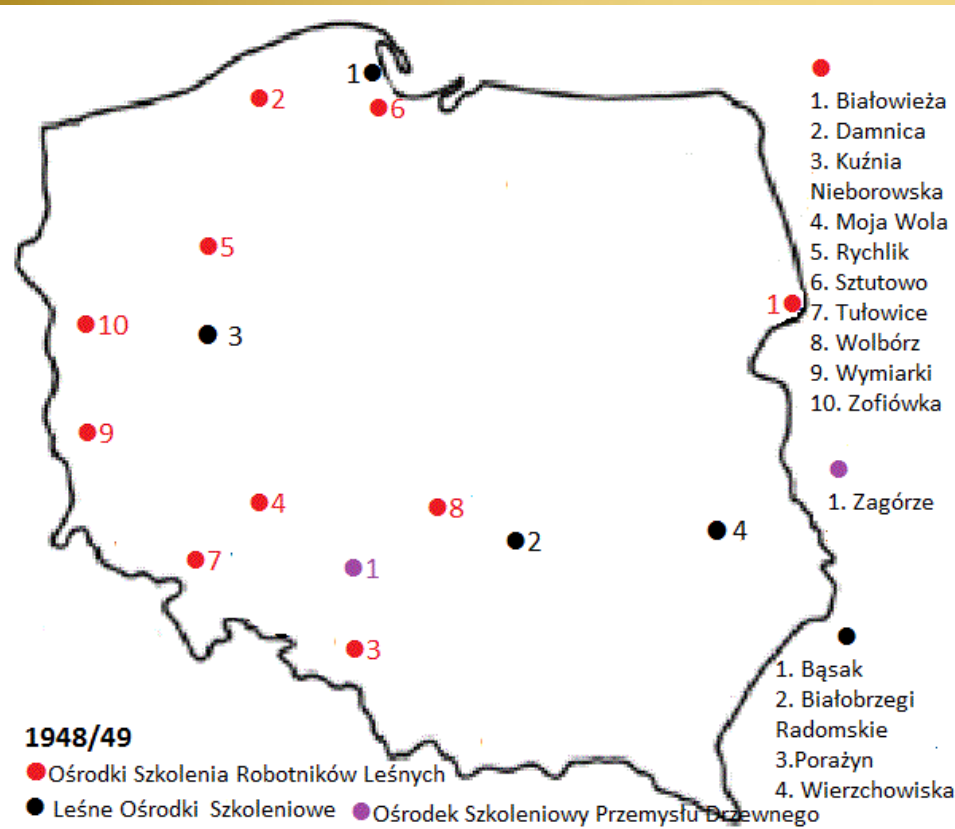
Otrzymują:

- 1/ wszystkie jednostki organiz. Ministerstwa Leśnictwa
- 2/ Instytut Badawczy Leśnictwa
- 3/ Dyrekcje L.P. wszystkich okręgów
- 4/ Biuro Kontroli przy Radzie Państwa
- 5/ Prezydium Rady Ministrów /Biuro Organizacji i Spraw Osobowych/

Za zgodność

1948/1949

Kształcenie – dorośli

**Ośrodek Szkolenia Robotników Leśnych
w Białowieży – 8 kursów dla robotników**

Kształcenie – młodzież

**Nowe szkoły:
Goraj, Rogoziniec**

DYREKTOR
LASÓW PAŃSTWOWYCH
OKRĘGU BIAŁOSTOCKIEGO
w BIAŁYMSTOKU

Znak: P.O.Osob.0121/1

Białystok, dnia 18 października 1948 r.

Do

Ob. SOKOŁOWSKIEGO ZYGMUNTA
kontr.referendarza p.o.Kierownika
Ośrodka Szkolenia Robotników Leśnych

w Białowieży

W związku z zarządzeniem Ministerstwa Leśnictwa z dnia 27.IX. 1948 r. znak: II Osob.0121/I, w sprawie przyjęcia Obywatela z dniem 1.X.1948 r. do pracy w charakterze kontraktowego referendarza, z równoczesnym powierzeniem pełnienia obowiązków Kierownika Ośrodka Szkolenia Robotników Leśnych w Białowieży, niniejszym polecam Obywatelowi przyjąć protokółarnie przy współudziale Inspektora L.P. agencji w/w Ośrodka Szkoleniowego od ob. Ryczanowskiego Stefana, dotychczasowego p.o.Kierownika tegoż Ośrodka i od ob. Stachniewicza Pawła, intendenta, sprawującego nadzór techniczny i administracyjny nad tym Ośrodkiem w okresie delegacji służbowej ob. Ryczanowskiego do Nadleśnictwa Państwowego Narewka.-

DYREKTOR LASÓW PAŃSTWOWYCH

Handwritten signature
Inż. Z. LUKASZEWA

Zarząd gminny w Białowieży miejscowość Białowieża
Bielsko Podlaskie powiat Bielski województwo podlaskie
stwierdza tożsamość niżej wymienionej osoby:
Nazwisko Sokołowski
dla mężatek nazwisko panięskie
Imiona Zygmunt-August
Data urodzenia 13 lipca 1913 r.
Miejsce urodzenia Zubin Kościelny
pow. Bielsko Podlaski
Zawód technik leśny
Zameldowany dnia 14.X.1948 w Białowieży
ul. Park Dyrkowskiej
ulica, Nr domu, mieszkania
ZARZĄD GMINNY W BIAŁOWIEŻY POWIAT BIELSKO PODL.
Wójt Gminy Wiszniewski J.
Podpis urzędniczy gminy

Rysopis

Wzrost średni

Oczy niebieskie

Włosy blond

Znaki szczególne

Handwritten signature
ZARZĄD GMINNY W BIAŁOWIEŻY POWIAT BIELSKO PODL.
Data wystawienia zaświadczenia
16 listopada 1949 r.

Zygmunt Sokołowski
Kierownik Ośrodka Szkolenia
Robotników Leśnych
w Białowieży

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
Okręgu Białostockiego
W BIAŁYMSIOKU

Nr. 270/11/2

ŚWIADECTWO
ukończenia kursu dla robotników leśnych

Ob. *Serafin Wincenty*
urodzony dnia *18 września* 19*33* r. w *Dobrylas*
powiatu *Kobus* odbył w Ośrodku Szkolenia
Robotników Leśnych w Białowieży Dyrekcji Lasów
Państwowych Okręgu Białostockiego w czasie od dnia *24 września*
194*9* r. do dnia *17 lipca* 194*9* r. *trzy-*
tygodniowy kurs dla robotników leśnych
z dziedziny wyróbki materiałów drzewnych i utrzymania narzędzi, który
ukończył z postępe*m* *bardzo dobrym* uzyskując
stopień kwalifikowanego robotnika leśnego.

Białowieża, dnia *17 lipca* 194*9* r.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

KIEROWNIK KURSU

Ł. Sochacki

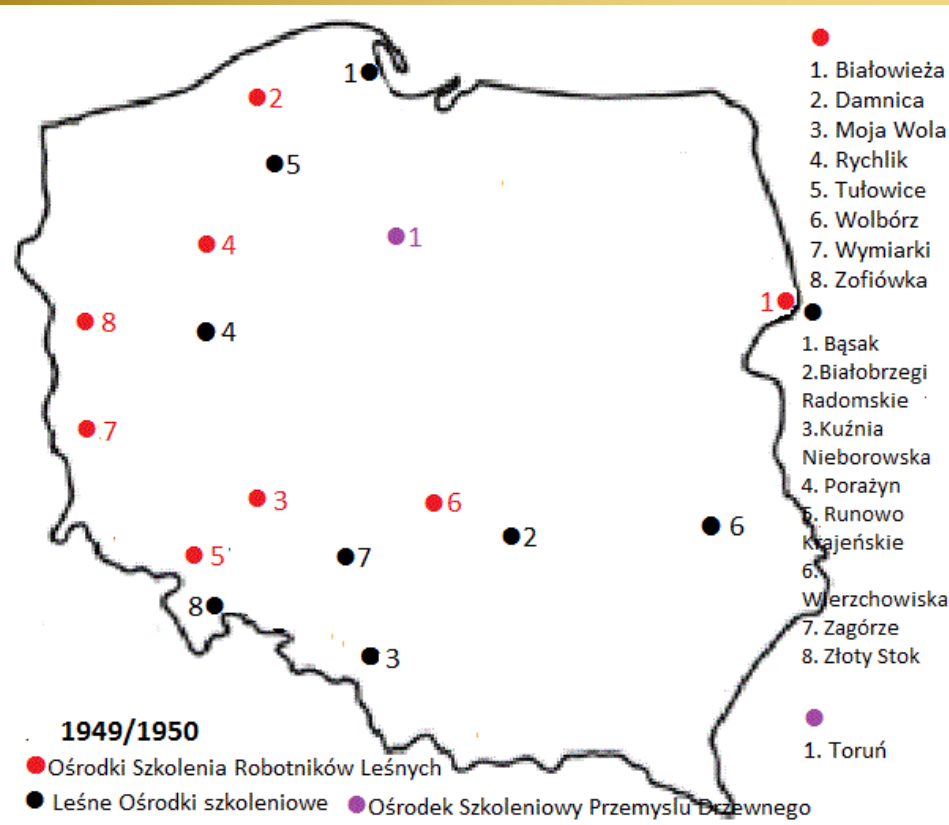
CZŁONKOWIE
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

S. Romanowski
J. Jędrzej

1949/1950

Kształcenie – dorośli

Kształcenie – młodzież

**Ośrodek Szkolenia Robotników Leśnych
w Białowieży – 7 kursów dla robotników**

Aleksander Skubis – wychowawca w Ośrodku Szkolenia Robotników Leśnych w Białowieży

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO LEŚNICTWA

~~XAX:SPX~~

Nr II Osob. 0121/I-III

Warszawa dnia 9 grudnia 1949 r.

Ob. SKUBIS Aleksander

Olkusz nr 1, gm. Rabsztyn,
pow. Olkusz, woj. Krakowskie.

Ministerstwo zawiadamia, że podanie Obywatela o pracę zostało przesłane do Dyrekcji L.P. Okręgu Białostockiego w Białymstoku z poleceniem zatrudnienia Obywatela z dniem 15 grudnia 1949 r. na stanowisku kontraktowego wychowawcy w Leśnym Ośrodku Szkolenia Robotników Leśnych w Białowieży z wynagrodzeniem wg 8 /ósmej/ grupy uposażenia funkc.a.l.p.

W sprawie powyższej winien Obywatel porozumieć się bezpośrednio z wymienioną Dyrekcją L.P.

NACZELNIK WYDZIAŁU OSOBOWEGO

wz. Gellay

MCh/ZJ

Wizytowanie zajęć podczas kursu szkolenia robotników

***Ostrzenie pił o uzębieniu tnąco – strugającym (kanadyjskich)
na warsztatach i w imadłach – obu projektu nauczyciela
Ośrodka p. Tadeusza Gedroycia
– podpis na odwrocie zdjęcia Z. Sokołowskiego***

Zajęcia świetlicowe

Przemarsz na zajęcia praktyczne podczas kursu szkolenia robotników

Rodzina Sokołowskich i Paweł Wołoncewicz w Białowieży

Aleksander Skubis z Andrzejem Sokołowskim, synem kierownika ośrodka

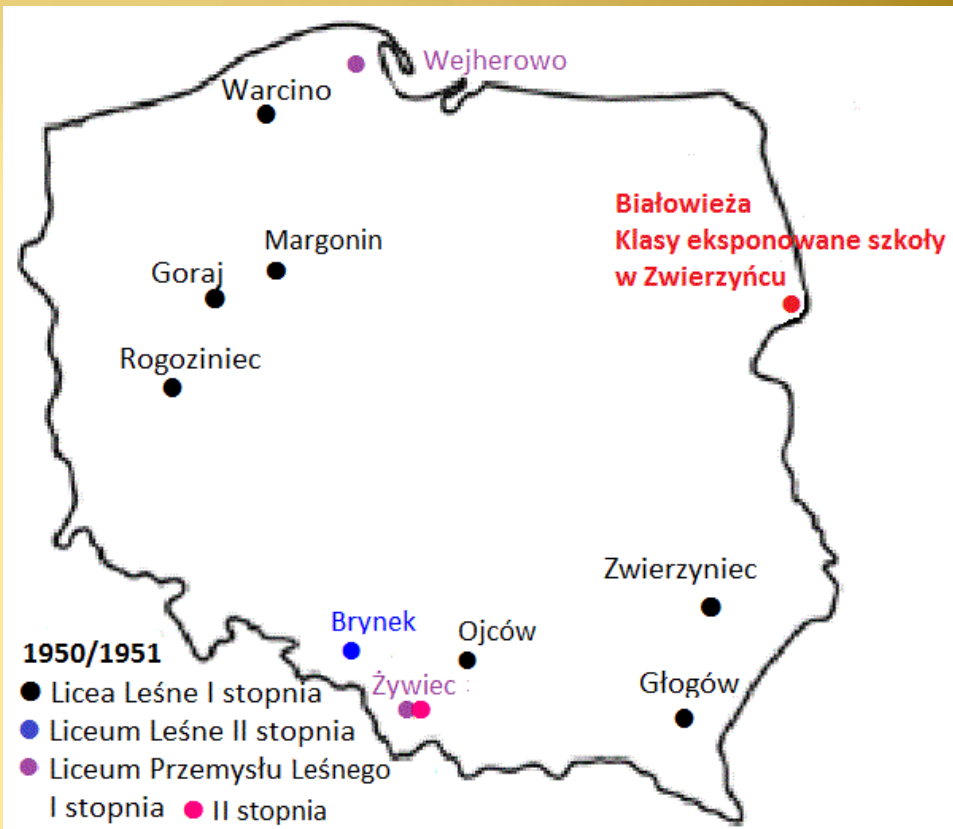
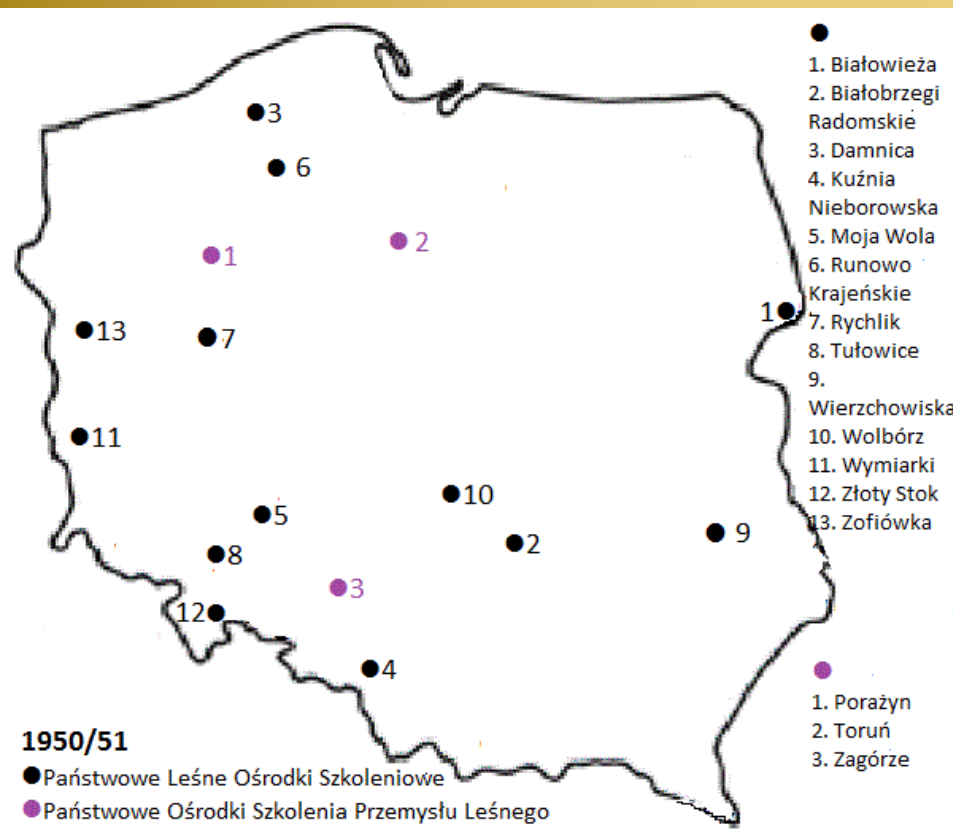

1950/1951

Kształcenie – dorośli

Kształcenie – młodzież

Nowa szkoła: **Ojców**   Zamknięto: **Limanowa**

Przemianowania:

1. Zarządzenie Ministra Leśnictwa z 10 kwietnia 1951 r.

Liceum Leśne I stopnia (II stopnia) na **Państwowe Liceum Leśne** I stopnia (II stopnia); Liceum Przemysłu Leśnego I stopnia (II stopnia) na **Państwowe Liceum Przemysłu Leśnego** I stopnia (II stopnia).

2. Zarządzenie Ministra Leśnictwa z 14 czerwca 1951 r.

Państwowe Liceum leśne I i II stopnia na **Państwowe Technikum Zawodowe Leśne**

Państwowe Liceum Przemysłu Drzewnego I i II stopnia na **Państwowe Technikum Zawodowe Przemysłu Leśnego**.

Państwowe Liceum Leśne I stopnia w Zwierzyńcu – Klasy Eksponowane w Białowieży

- **W 1950/51 przyjęto do klas pierwszych eksponowanych 90 osób.**
- Kandydaci zdawali egzaminy wstępne w liceum w Zwierzyńcu. W księgach uczniów, do tej pory istniejących w zwierzynieckiej szkole, zaznaczono, że uczeń *przebywa w L.O.S. w Białowieży*.
- Po roku nauki i otrzymaniu promocji do klasy drugiej uczniowie mieli opuścić białowieską szkołę.
- Dzienniki tych klas licealnych zachowały się w archiwum Technikum Leśnego w Białowieży. Mają one format A3. Zawierają dane uczniów, nazwiska nauczycieli, tematykę zajęć i wycieczek oraz wydarzenia z życia szkoły.
- Tygodniowy plan zajęć dydaktycznych wynosił 42 godziny, które realizowano w ciągu 6 dni.
- Lekcje rozpoczynały się o godz. 8.00. Przerwa obiadowa w godz. 12.45 – 14.00. Po niej lekcje do godz. 16.45.

- **Rada Pedagogiczna** składała się z **4 osób na stałe zatrudnionych** i 5 dochodzących na nauczanie odpowiednich przedmiotów.
- Odpowiedzialnym za kształcenie i wychowanie był **Zygmunt Sokołowski**, a wychowawcą, późniejszym kierownikiem internatu – **Aleksander Skubis**.

Wykładowcy:

- Zygmunt Sokołowski:** zoologia leśna,
Jan Romaniuk: język rosyjski, botanika leśna, hodowla lasu, użytkowanie lasu,
Tadeusz Gedroyć: matematyka, fizyka, chemia, wychowanie fizyczne, śpiew, rysunki stosowane,
Aleksander Skubis: historia, nauka o Polsce i świecie współczesnym,
- Kazimiera Kościelecka:** język polski,
Wiesław Bocheński: geografia,
Olga Smoktunowicz: higiena i bezpieczeństwo pracy,
ks. Antoni Skalski: religia katolicka
ks. Klaudiusz Puszkarski: religia prawosławna

**Zdjęcie grupowe pracowników i uczniów klas licealnych
– Białowieża, rok szkolny 1950/51**

Kadra: 3 rząd od dołu, 3 od lewej Aleksander Skubis,
Tadeusz Gedroyć, Zygmunt Sokołowski, Jan Romaniuk

Uczniowie:

1 w dole zdjęcia Bolesław Bassa;

rząd dolny: 2 od lewej Henryk Cieślík,
Wieczysław Perszko, Michał Kuraś,
3 od prawej Janusz Targoński;

2 rząd od dołu: 2 od lewej Wiaczesław
Pienzin, 10 z lewej Tadeusz Proc, Romuald
Zaborny, Zbigniew Jechna, Stanisław
Szuma;

3 rząd od dołu: 1 z lewej Henryk Semczyk,
1 z prawej Waclaw Kutnik;

4 rząd: 7 z lewej Eugeniusz Skiba, Marian
Bednarz, Władysław Kubica, Henryk Żyła,
Zdzisław Błaszczyk, 3 z prawej Ryszard
Domagała, 1 z prawej Władysław
Ochrymiuk;

3 rząd od góry: 1 z lewej Aleksander
Hauser, 5 z lewej Eugeniusz Rogaczewski;

2 rząd od góry: 1 z lewej Jan Kucharski,
Miroslaw Gigol, Sergiusz Buszko, Mikołaj
Waszkiewicz, Janusz Piątkowski,
(nieznany), Włodzimierz Wołkowycki,
Aleksander Bajko, Bazyl Ptaszyński,
Bazyli Wojciuk;

rząd górny: 1 z lewej Ryszard Cylc, Marian
Bogusz, (nieznany), Stanisław Poświęta,
Henryk Wróblewski, (nieznany), Augustyn
Jędrusik, Borys Wołkowycki

Uczniowie przybyli z różnych stron Polski.

Liczna grupa pochodziła z województw: śląskiego, opolskiego, lubelskiego, wielkopolskiego.

Trzynastu uczniów z Białowieży: **Aleksander Bajko, Sergiusz Buszko, Jerzy Dzieciot, Mirosław Gigol, Wiczysław Perszko, Wiczestaw Pienzin, Eugeniusz Rogaczewski, Jerzy Szpakowicz, Stanisław Szuma, Mikołaj Waszkiewicz, Bazyli Wojciuk, Borys Wołkowycki, Włodzimierz Wołkowycki.**

Uczniowie klasy licealnej – mieszkańcy Białowieży z kierownikiem OSRL w Białowieży.
Od lewej: Bazyli Wojciuk, Włodzimierz Wołkowycki, **Zygmunt Sokołowski**, Sergiusz Buszko, Mikołaj Waszkiewicz, Aleksander Bajko

Uczniowie klasy licealnej – mieszkańcy Białowieży.
Od lewej: Włodzimierz Wołkowycki, Wiczestaw Pienzin, Sergiusz Buszko

Drużyna piłki nożnej

Uczniowie klasy licealnej na zajęciach z nauczycielem **Janem Romaniukiem**.
Dolny rząd 2 od lewej:
uczeń **Sergiusz Buszko**

Poeta Władysław Broniewski z żoną Wandą, Kazimiera i Zygmunt Sokołowsky oraz uczniowie liceum – spotkanie w szkole w czerwcu 1951 r.

Przedstawienie teatralne zorganizowane przez Tadeusza Gedroycia – uczniowie i zaproszone mieszkanki Białowieży

PAŃSTWOWE LICEUM LEŚNE I STOPNIA

w Zwierzyńcu

Klasy Eksponowane w Państwowym Leśnym Ośrodku Szkoleniowym
w Białowieży

ŚWIADECTWO

Wojciuk Bazyl
(Nazwisko i imię)

urodzon 4 dnia 1 stycznia 1937 r. w Białowieży

powiat: Bielsk Podlaski

przyjęt 4 do klasy pierwszej na podstawie egzaminu
wstępnego

uczęszczał do klasy pierwszej i otrzymał za rok szkolny 1950/51

oceny następujące:

sprawowanie . . . . . bardzo dobry

nauka o siedlisku . . . . . _____

pomiar drzew i drzewostanów . . . . . _____

ochrona lasu . . . . . _____

hodowla lasu . . . . . dobry

użytkowanie lasu . . . . . dobry

urządzenie lasu . . . . . _____

administracja i rachunkowość leśna . . . . . _____

łowiectwo . . . . . _____

budownictwo . . . . . _____

prawoznawstwo . . . . . _____

botanika i botanika leśna . . . . . dobry

zoologia i zoologia leśna . . . . . dostateczny

Nr 37.

[Signature]
OPIEKUN KLASY

[Signature]
DYREKTOR

PAŃSTWOWE LICEUM LEŚNE I STOPNIA

w Zwierzyńcu

Klasy Eksponowane w Państwowym Leśnym Ośrodku Szkoleniowym
w Białowieży

ŚWIADECTWO

Wspomnienia Aleksandra Skubisa

Aleksander Skubis (w środku) z uczniami liceum

TECHNIKUM LEŚNE

im. _____

w *Goraju*

Nr *4/a*

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI

Buszko Sergiusz
(nazwisko i imię)

syn - córka *Krzysztofa*

(imię ojca)

urodzony dnia *3 kwietnia* 19 *33* r. w *Białowieski*

powiat: *Bielski Podlaski*

przyjęty do klasy *pierwszej* Technikum Leśnego na podstawie

(słownie)

świadectwa ukończenia kl. *siebmej*

(słownie)

Szkoły Ogólnokształcącej Szóstyma Podstawowego w Białowieski
(nazwa szkoły)

Ukończył - naukę w zakresie programu czteroletniego Technikum Leśnego.

Zdał - egzamin przed Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Ministerstwo Leśnictwa pismem z dnia *7 maja* 1954 r. Nr *Szk.0410/41* i uzyskał - prawo używania tytułu

TECHNIK LEŚNY

Świadectwo niniejsze uprawnia do studiów w szkołach wyższych w myśl art. 26 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i pracownikach nauki (Dz. U. Nr 6, poz. 38, 1952 r.).

Goraj, dnia *31 maja* 1954 r.

CZŁONKOWIE KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

J. Samuły

M. M. Kallus
M. E. Kozłowski
W. Kozłowski
P. Kozłowski
P. Kozłowski
M. Kozłowski

TECHNIKUM LEŚNE

im. _____

w *Ojcowie*

Nr *53*

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI

Wojsiak Razyli
(nazwisko i imię)

syn - córka *Włodzimierza*

(imię ojca)

urodzony dnia *1 stycznia* 19 *37* r. w *Radoniewa*

powiat: *Hajdonska*

przyjęty do klasy *pierwszej* Technikum Leśnego na podstawie

(słownie)

świadectwa ukończenia kl. *XII siedmej*

(słownie)

Szkoły Ogólnokształcącej Szóstyma Podstawowego w Radoniewa
(nazwa szkoły)

Ukończył - naukę w zakresie programu czteroletniego Technikum Leśnego.

Zdał - egzamin przed Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Ministerstwo Leśnictwa pismem z dnia *1 maja* 1954 r. Nr *0110/41* i uzyskał - prawo używania tytułu

TECHNIK LEŚNY

Świadectwo niniejsze uprawnia do studiów w szkołach wyższych w myśl art. 26 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i pracownikach nauki (Dz. U. Nr 6, poz. 38, 1952 r.).

Ojców, dnia *30 maja* 1954 r.

CZŁONKOWIE KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

A. Szwed

M. Jankowski
K. Jankowski
M. Jankowski
M. Jankowski

Pracownicy OSRL w Białowieży

Rząd dolny, od lewej: **Paweł Stachniewicz**, p. **Karyś**, **Zygmunt Sokołowski**,
Leokadia Janowska, **Cieślak**,
Rząd górny od lewej: **Kazimiera Kępińska**, **Paweł Wołoncewicz**, (nieznany),
Filip Lencewicz, **Walentyna Ropelewska**

Rodzina Wołoncewiczów

- trzy pokolenia pracowników szkolnictwa leśnego w Białowieży

Paweł Wołoncewicz

Pracował w latach: 1946 - 1975

Leon Wołoncewicz

Absolwent TL w Białowieży z roku 1961

Pracował w latach: **1961 – 2003**

Nauczyciel przedmiotów zawodowych

Paweł Wołoncewicz (1907 – 1982)

Ur. w Szereszewie. W czasie wojny pracował we własnym gospodarstwie, które stracił w wyniku nacjonalizacji. W 1945 r. wyjechał do Polski (Białowieża) w celu poszukiwania miejsca zamieszkania i pracy. Od 1946 r. pracował w LOS w Białowieży w charakterze pracownika gospodarczego. Po znalezieniu mieszkania i pracy zwrócił się do ZSRR z prośbą o zezwolenie na przyjazd rodziny do Polski. Po przemianowaniu PLOS na Technikum Leśne w Białowieży pracował na stanowisku woźnego do czasu odejścia na emeryturę w 1975 r. Za osiągnięcia w pracy został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi w 1969 r., a za zaangażowanie w życie parafii został ojcem chrzestnym dzwonu kościelnego, zawieszono go w białowieskim kościele pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

Marta Wołoncewicz

- zatrudniona od 2007

Nauczyciel języka polskiego,
bibliotekarz, Koło recytatorskie

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Nr III/Szk.0400/23

ZARZĄDZENIE
MINISTRA LEŚNICTWA

z dnia 7 października 1951 r.

w sprawie zmiany i ustalenia nazw oraz przemianowania jednostek szkolenia zawodowego podległych resortowi leśnictwa.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 15 marca 1949 roku w sprawie reorganizacji administracji lasów państwowych, celem ustalenia wykazu jednostek szkoleniowych podlegających Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1951 r. w sprawie dodatków funkcyjnych i służbowych dla nauczycieli w szkolnictwie zawodowym leśnym i przemysłu leśnego/Dz.U.R.P.nr 42 p.321/ zarządza się co następuje:

§ 1.

I. Zmienia się nazwy następujących jednostek szkolenia zawodowego prowadzących szkolenie według programów dla Techników:

- 1. Państwowe Technikum Zawodowe Przemysłu Leśnego w Żywcu na Technikum Przemysłu Leśnego w Żywcu
- 2. Państwowe Technikum Zawodowe Przemysłu Leśnego w Zagórzcu na Technikum Przemysłu Leśnego w Zagórzcu
- 3. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Brynku na Technikum Leśne w Brynku
- 4. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Margoninie na Technikum Leśne w Margoninie
- 5. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Ojcowie na Technikum Leśne w Ojcowie
- 6. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Rogozińcu na Technikum Leśne w Rogozińcu
- 7. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Rzepinie na Technikum Leśne w Rzepinie
- 8. Państwowe Technikum Zawodowe Leśne w Zwierzynicy na Technikum Leśne w Zwierzynicy

§ 2.

II. Przemianowuje się następujące jednostki szkolenia zawodowego prowadzące szkolenie według programów dla Techników:

- 9. Klasy ekspozycyjne Państwowego Technikum Zawodowego Leśnego w Ojcowie-Głogów na Technikum Leśne w Głogowie
- 10. Klasy ekspozycyjne Państwowego Technikum Zawodowego Leśnego w Rzepinie-Goraj na Technikum Leśne w Goraju

- 11. Klasy ekspozycyjne Państwowego Technikum Zawodowego Leśnego w Rzepinie-Warcinie na Technikum Leśne w Warcinie

DYREKCJA GENERALNA LASÓW PAŃSTWOWYCH
Warszawa
ul. Wawelska 55

Wydrukowano w 1 egzemplarzu
W Warszawie, dnia 7 października 1951 r.

mgr inż. E. C. ...

- 12. Państwowy Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Biłkowieży na Technikum Leśne w Biłkowieży
- 13. Państwowy Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Kuźni Nieborowskiej na Technikum Leśne w Kuźni Nieborowskiej
- 14. Państwowy Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Mojej Woli na Technikum Leśne w Mojej Woli
- 15. Państwowy Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Zofiówce na Technikum Leśne w Zofiówce

§ 3.

III. Ustala się nazwy i zalicza do kategorii trzeciej następujące ośrodki szkolenia zawodowego prowadzące kursowe szkolenie dla osóbków:

- 16. Państwowy Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Biłobrzozach Radomskich
- 17. " " " " w Darnicy
- 18. " " " " w Runowie Kraińskim
- 19. " " " " w Rychliku
- 20. " " " " w Tułowicach
- 21. " " " " w Wierzbokach
- 22. " " " " w Woliborzu
- 23. " " " " w Wymiarkach
- 24. " " " " w Starościnie
- 25. Państwowy Ośrodek Szkoleniowy Przemysłu Leśnego w Parzynie
- 26. " " " " w Toruniu

§ 4.

Z dniem wejścia w życie zarządzenie traci moc obowiązująca punkt 1-wszy zarządzenie z dnia 14 czerwca 1951 r. Nr III/Szkol.0400/13 w sprawie reorganizacji kształcenia zawodowego kadr niezbędnych do wykonania zadań państwowego gospodarstwa leśnego, punkty 1-wszy i 2-gi zarządzenie z dnia 14 czerwca 1951 r. Nr III/Szkol.0400/14 w sprawie utworzenia Państwowych Technikum Zawodowych Przemysłu Leśnego oraz punkty 1-wszy, 4-ty, 5-ty i 13-ty działy "c" ośrodki szkoleniowe-zarządzenie z dnia 10 kwietnia 1951 r. Nr II/Org.003/52 w sprawie zmiany nazw jednostek szkol. zawodowego resortu leśnictwa.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.-

O t r z y m u i a:

- 1. Gabinet Min., Dep., Biura
- 2. Samodzielne Wydziały
- 3. Wszystkie Okręgi
- 4. Wszystkie jedn. zawodow. /techn. i ośrodki szkol. /zakod. prod. Min. Leśnictwa/
- 5. C. Z. L. P., 5. C. Z. P. L.
- 6. Biuro Proj. Leśn., 7. I. B. L.,
- 8. Prezydium Rady Ministrów /Biuro Prezydyjne/
- 9. Najwyższa Izba Kontroli
- 10. Zarz. G. Z. Zar. P. L. i P. D.
- 11. Ministerstwo Szkół Wychy i Nauki Dep. Studiów Rolnych i Leśn.
- 12. Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego Dep. Urządzeń Kulturalnych i Socjalnych.

DYREKCJA GENERALNA LASÓW PAŃSTWOWYCH
Warszawa
ul. Wawelska 55

Wydrukowano w 1 egzemplarzu
W Warszawie, dnia 7 października 1951 r.

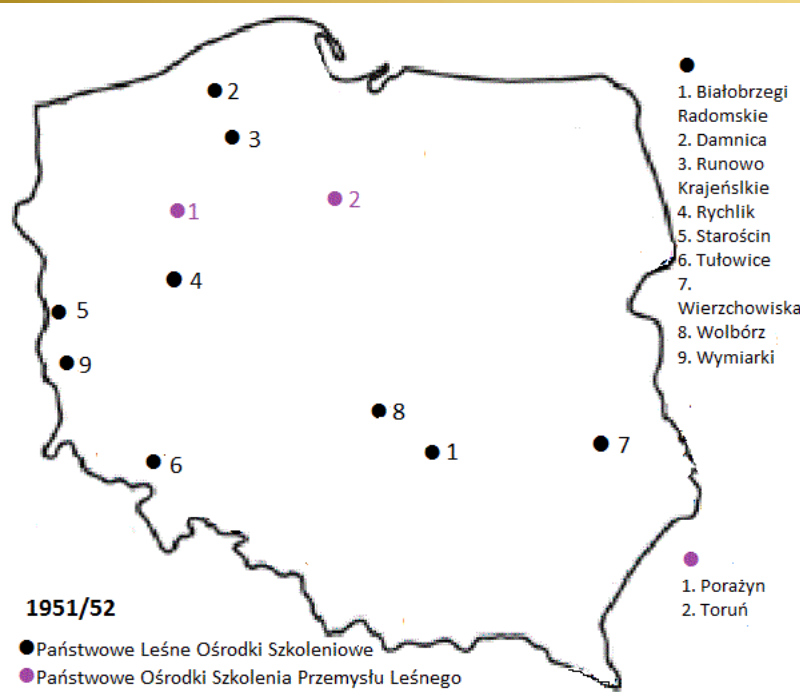
MINISTER
[Signature]

mgr inż. E. C. ...

1951/1952

Kształcenie – młodzież

Kształcenie – dorośli

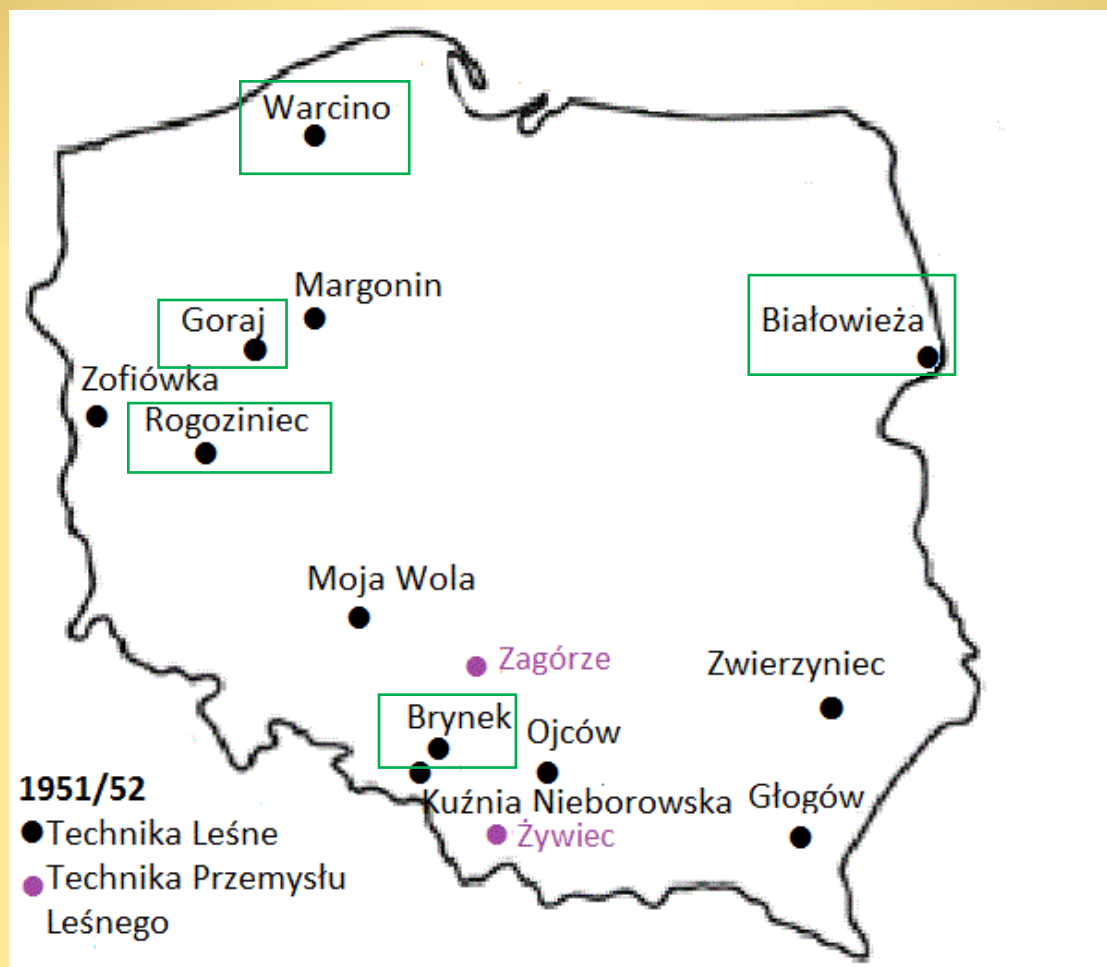

Nowe szkoły: **Kuźnia Nieborowska, Moja Wola, Zagórze, Zofiówka**

12 techników leśnych (**kształcące tylko dziewczęta – Moja Wola**)
2 technika przemysłu leśnego

Spośród techników leśnych powstałych w 1951 roku do dziś pozostało pięć szkół

Rok szkolny 1951/52

Klasa Ia i Ib

Pracownicy szkoły – rząd pierwszy od dołu: 3 od lewej **Wincenty Nieroba**, **Paweł Stachniewicz**, (nieznany), **Leokadia Janowska** (po mężu Nieroba), **Zygmunt Sokółowski**, **Wiera Waszkiewicz** (po mężu Czwojdrak), **Marian Szatkowski**, **Jan Jarecki**, **Wiktor Waszkiewicz**

Anna Kulbacka

ZANIM POWSTAŁY TECHNIKA LEŚNE...

Wydawnictwo:

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

2016

Podziękowania:

Marii Buszko (żona ucznia pierwszej klasy eksponowanej Państwowego Liceum Leśnego I stopnia w Zwierzyńcu Sergiusza Buszko),

Antoniemu Granackiemu (absolwent kursu dla leśniczych),

Janinie Grochowskiej (córka wykładowcy na kursach dla leśniczych Mikołaja Bohdanowicza),

Przemysławowi Jarosikowi (dyrektor Technikum Leśnego im. prof. Jana Miklaszewskiego w Staroście),

Urszuli Kolman (była dyrektor Zespołu Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska im. Jana Zamoyskiego w Zwierzyńcu),

Edmundowi Płońskiemu (absolwent kursu dla leśniczych),

Aleksandrowi Skubisowi (wykładowca i wychowawca w Ośrodku Szkolenia Robotników Leśnych w Białowieży),

Andrzejowi Sokołowskiemu (syn kierownika Ośrodka Szkolenia Robotników Leśnych w Białowieży Zygmunta Sokołowskiego),

Andrzejowi Szerszenowiczowi (syn wykładowcy na kursach dla leśniczych Stanisława Szerszenowicza),

Albertowi Tabace (dyrektor Zespołu Szkół Leśnych im. inż. Jana Kloski w Goraju),

Tadeuszowi Wasilewskiemu (syn absolwenta kursu dla leśniczych Tadeusza Wasilewskiego),

Bazylemu Wojciukowi (uczeń pierwszej klasy eksponowanej Państwowego Liceum Leśnego I stopnia w Zwierzyńcu),

Marcie Wołoncewicz (wnuczka pracownika w ośrodku szkoleniowym w Białowieży Pawła Wołoncewicza),

osobom pracującym w **bibliotekach** Białowieskiego Parku Narodowego, Instytutu Badawczego Leśnictwa, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Zakładu Lasów Naturalnych IBL w Białowieży,

mieszkańcom Białowieży: **Piotrowi Bajce, Jerzemu M. Gutowskiemu, Wiesławowi Kulbackiemu, Andrzejowi Nowakowi, Bartoszowi Nowosadce, Małgorzacie Trochimczyk.**